

ELSÄKERHETSVERKET

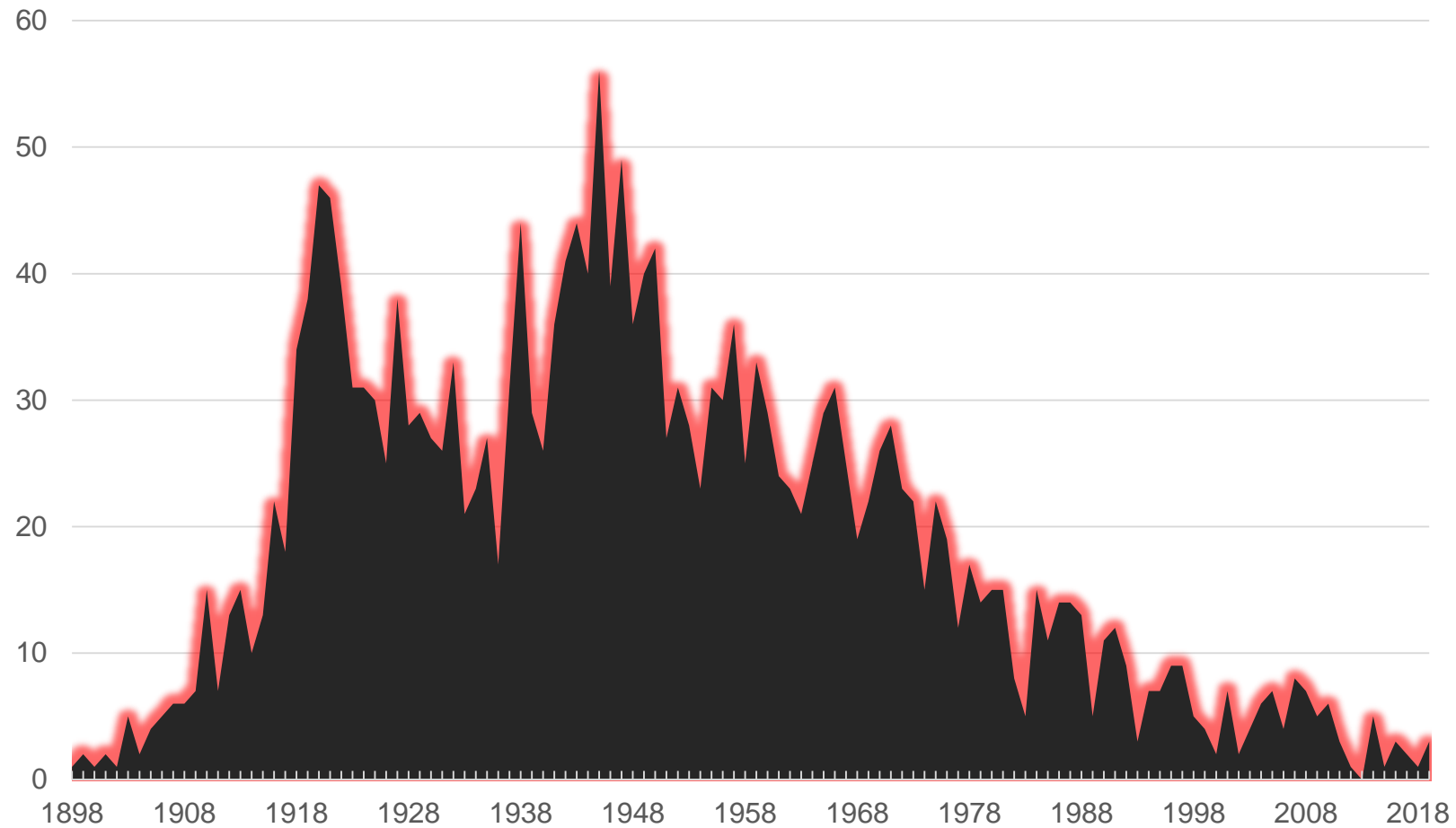
FIE Kompetensdag
29 januari 2020

Elsäkerhet och EMC behövs överallt

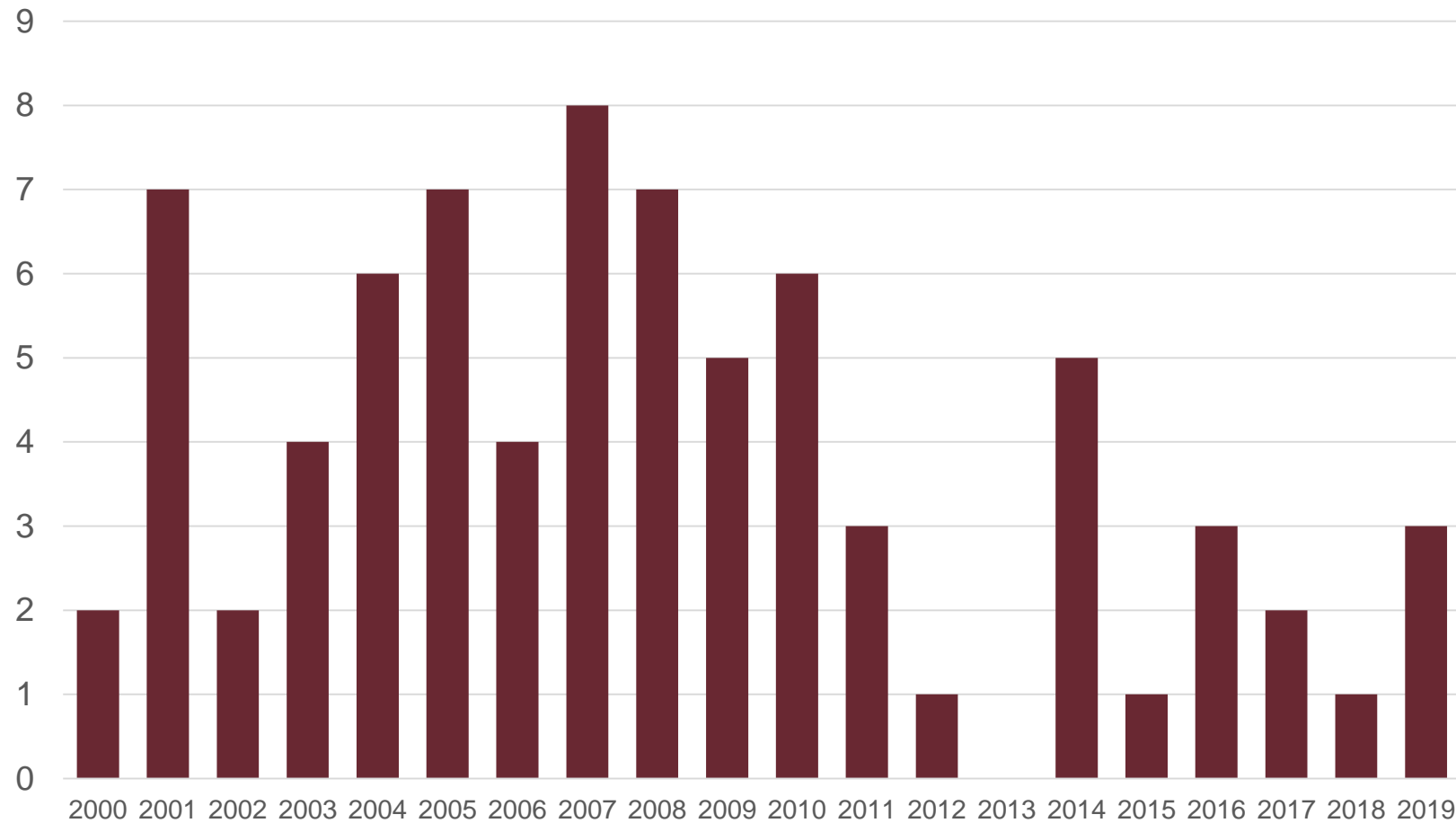
- 9000 högspänningsanläggningar
- mer än 5 miljoner lågspänningsanläggningar, varav 4,5 miljoner är bostäder och fritidshus
- 200 elnätbolag
- järnväg och spårtrafik
- 100 000-tals elektriska produkter.

Antal dödsfall i elolyckor 1898-2019

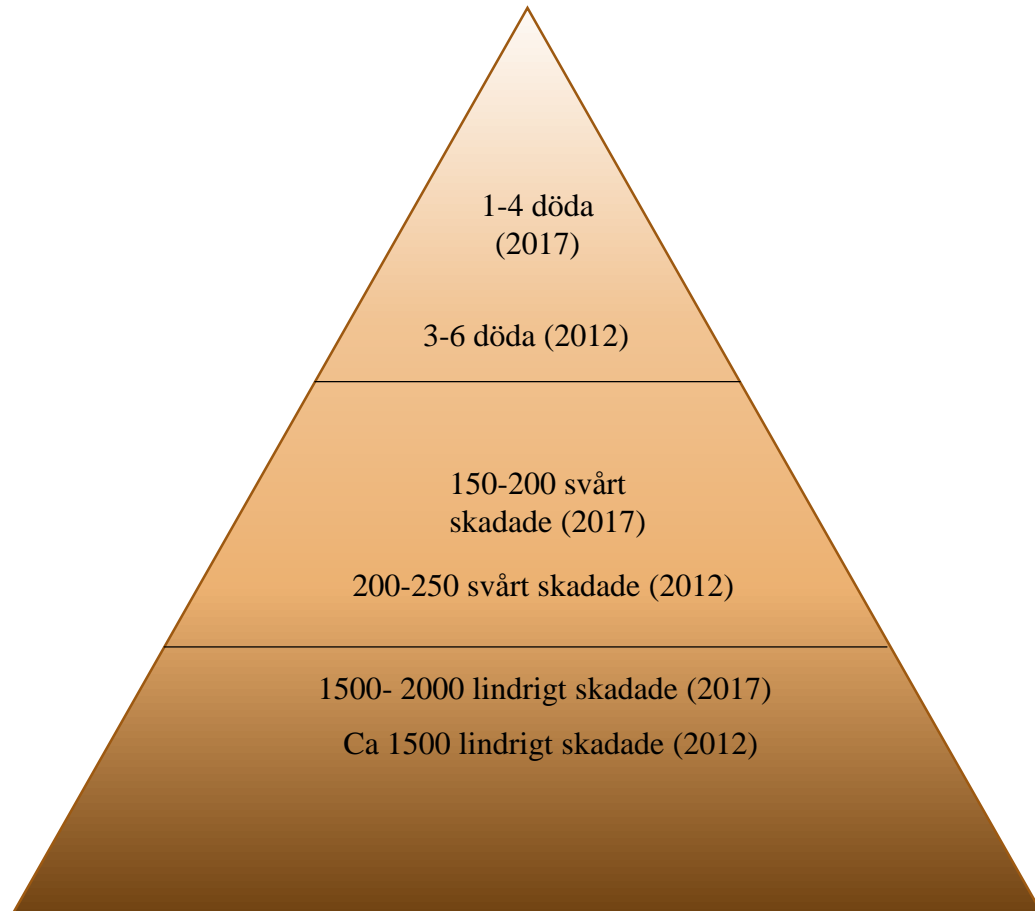

Dödsfall i elolyckor 2000-2019

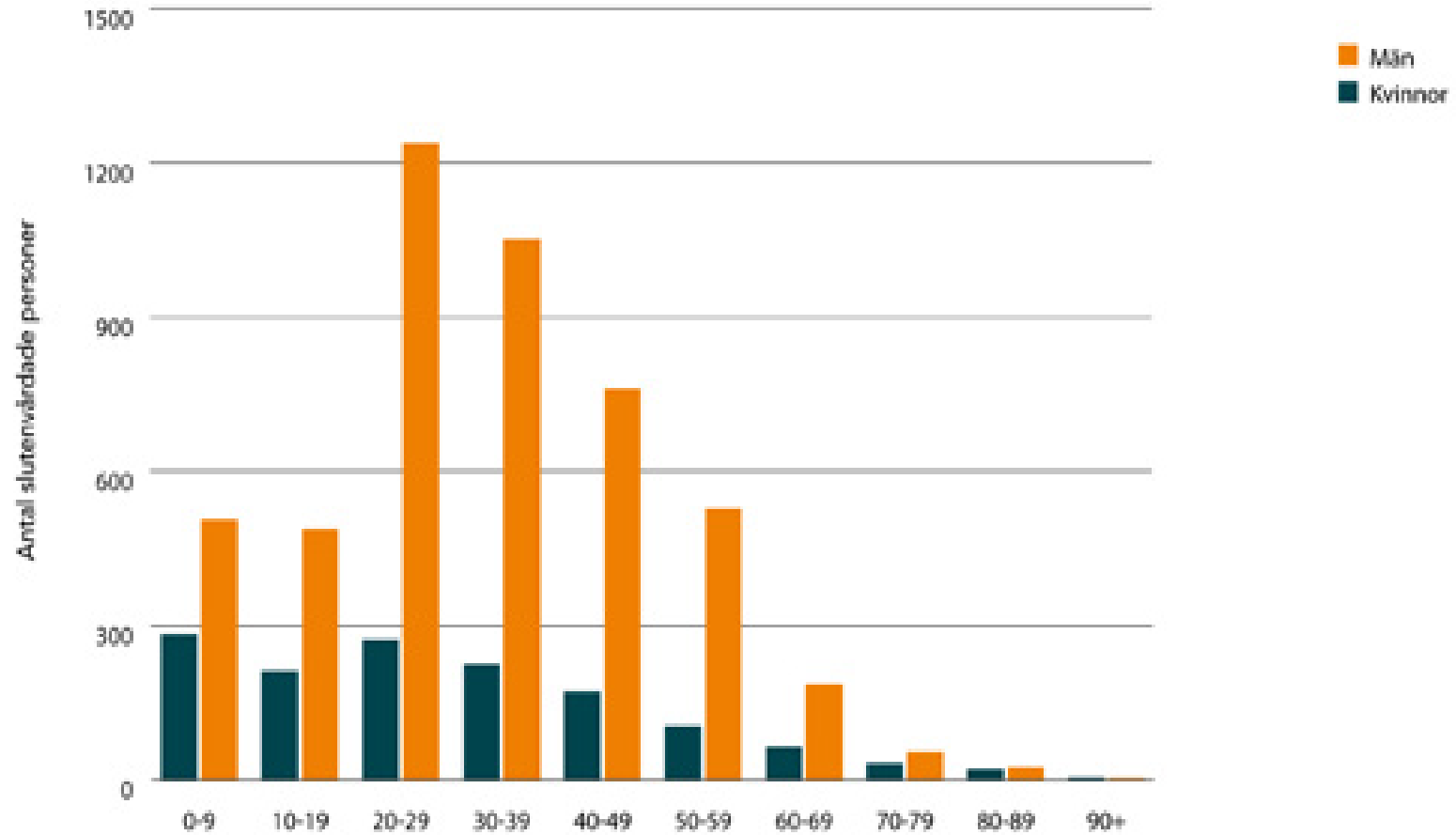
Elolyckor i Sverige

Skadepyramiden jämförelse

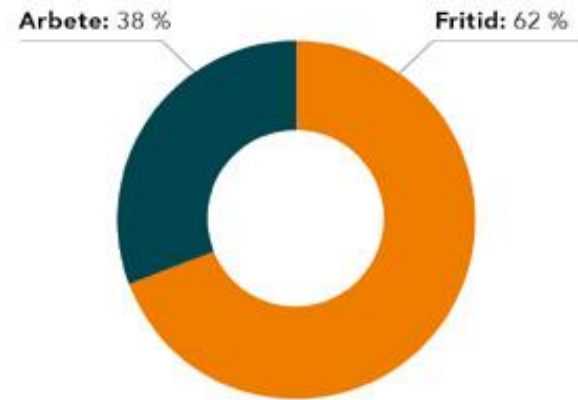
Svår skada till följd av elolyckor 1987-2017

Ålders- och könsfördelning

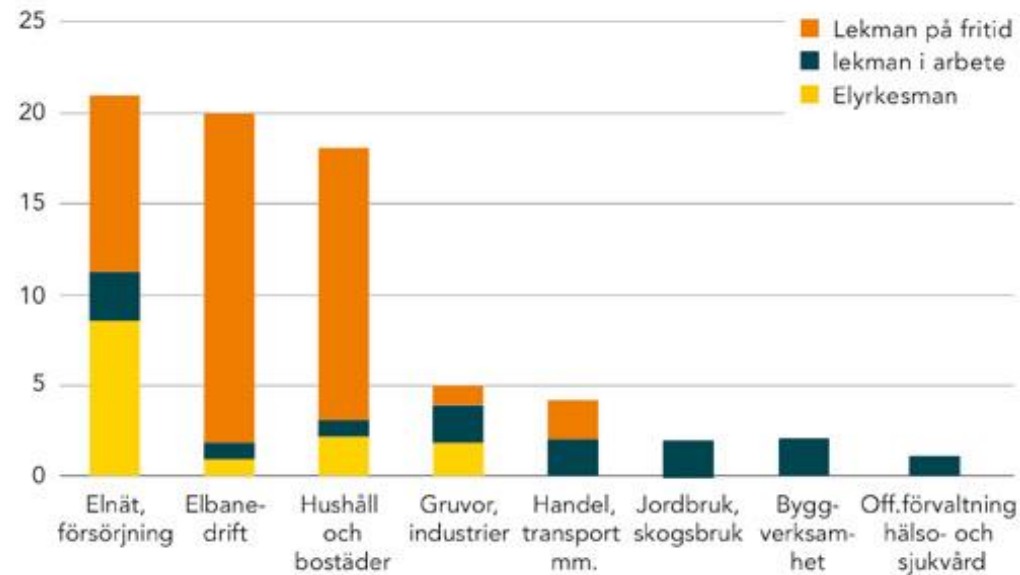

Var sker dödsolyckorna?

Elolyckor med dödlig utgång 2000 – 2018, fördelade på aktivitet.

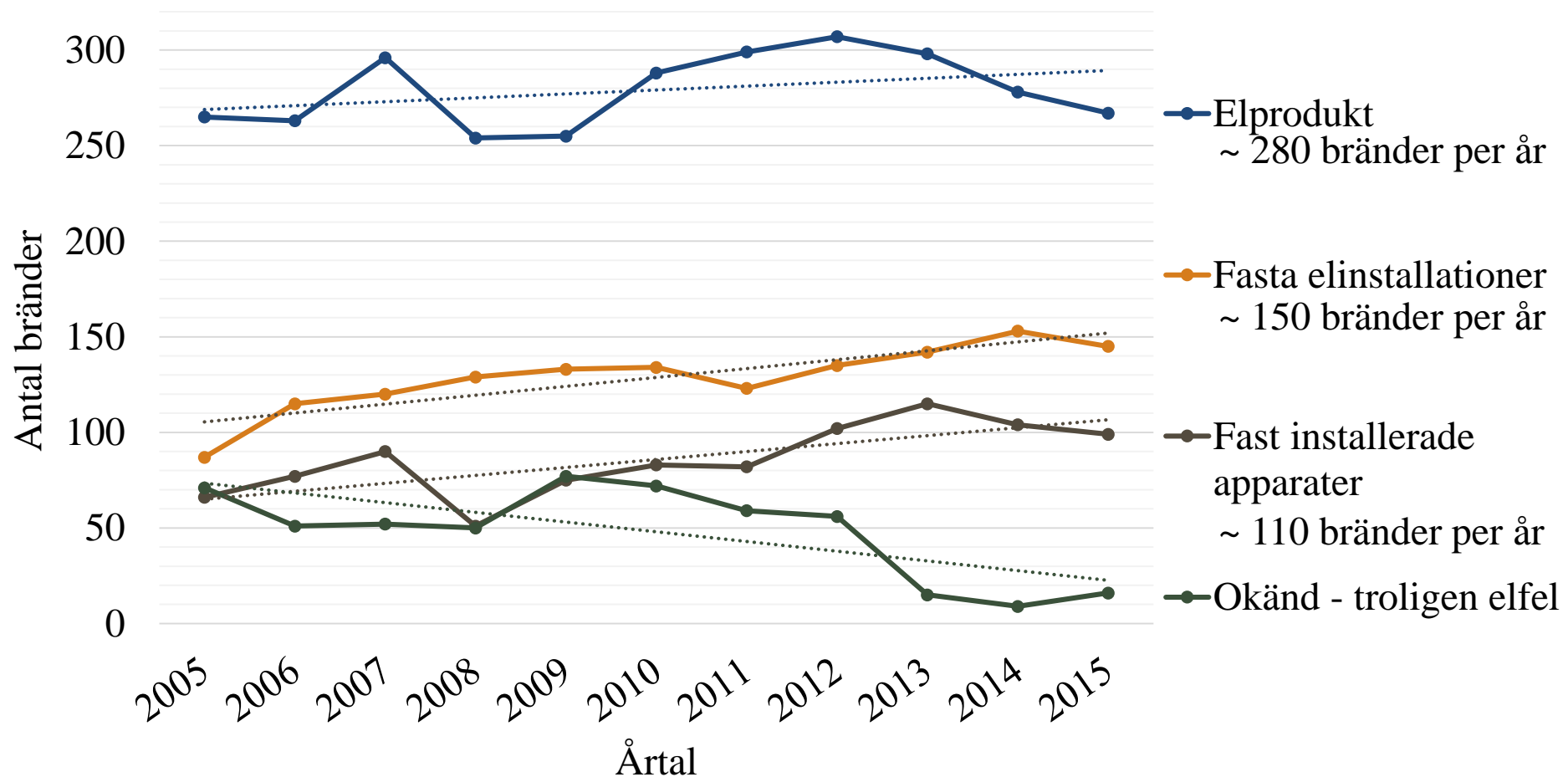

Elolyckor med dödlig utgång 2000-2018, per verksamhet och kategori

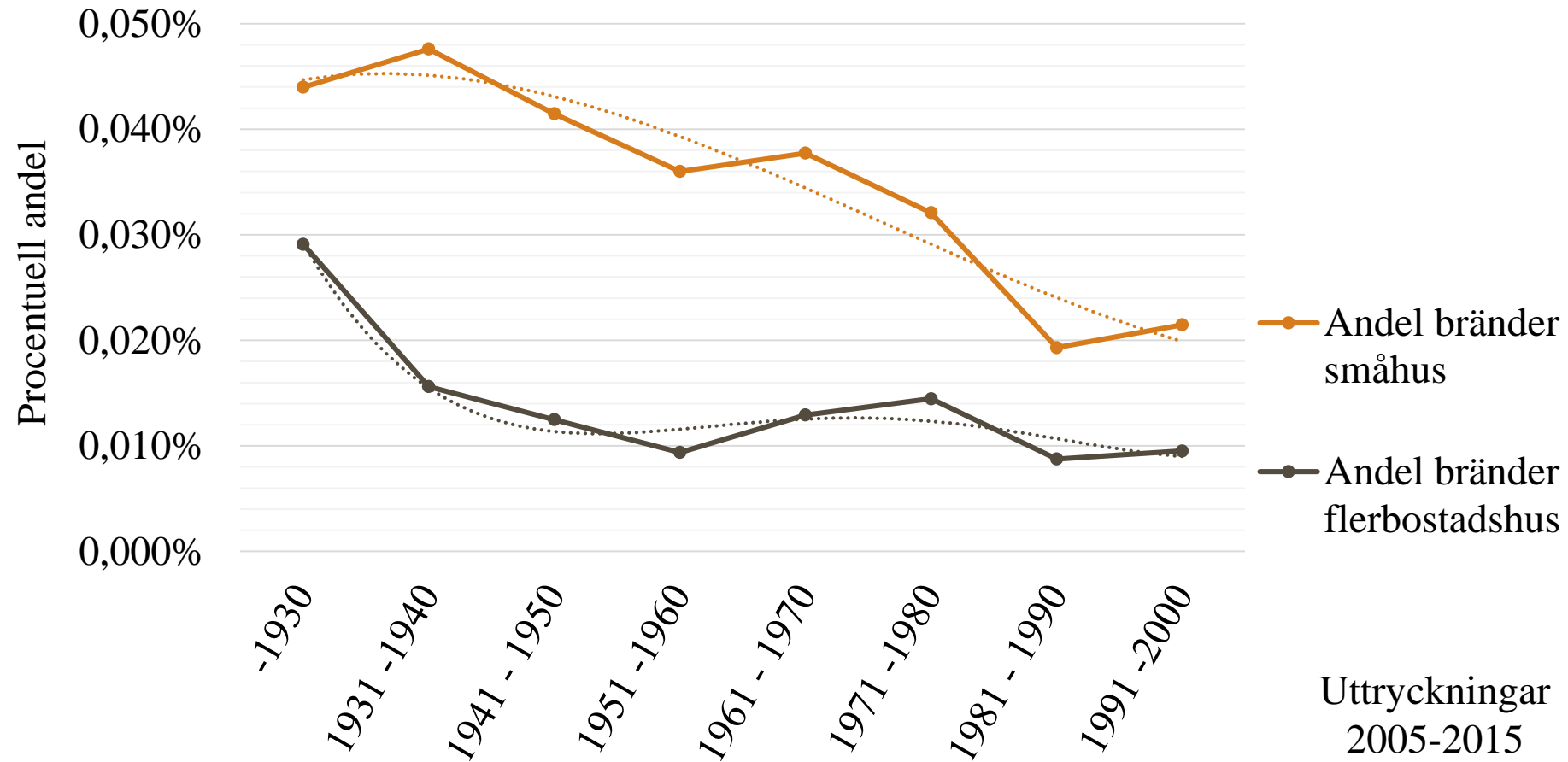
Elsäkerhet i bostäder

~ 1 800 elrelaterade bränder per år

Elsäkerhet i bostäder

Bränder orsakade av fasta elinstallationer

Olyckor och bränder av många olika orsaker

- Yrkesaktiva – stor andel handhavandefel
- Bristande underhåll
- Olagliga/felaktiga installationer av vem?
- Produkter av dålig kvalitet
- Okunskap om risker

VAD GÖR ELSÄKERHETSVERKET?

Liten myndighet med stort uppdrag

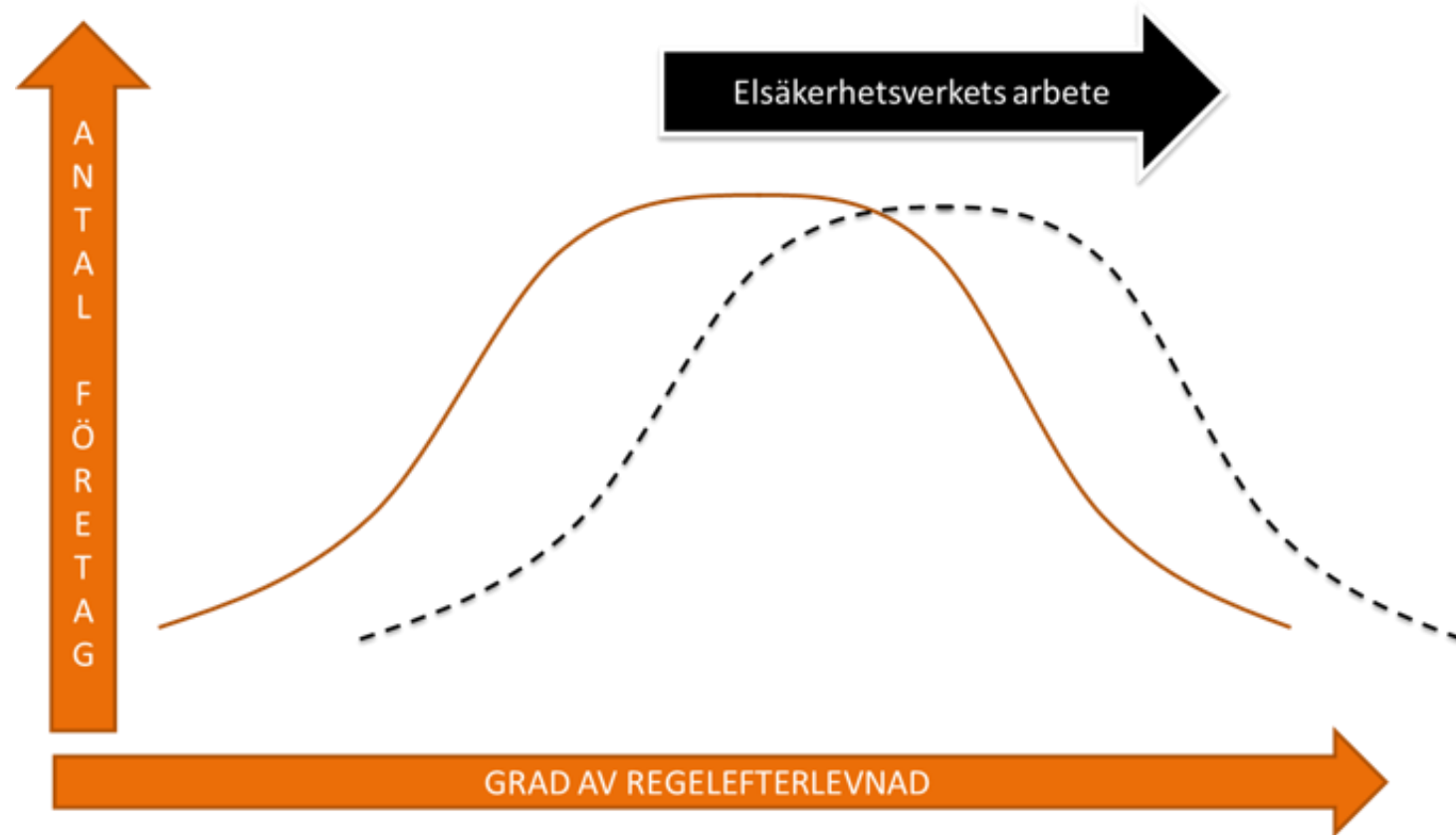
Vi finns i hela landet och har kontor i Kristinehamn,
Hässleholm, Umeå och Stockholm

Kärnverksamhet

- Föreskrifter
- Tillsyn och marknads kontroll
- Utfärdar auktorisation som elinstallatör
- Register över elinstallationsföretag och e-tjänsten "Kolla elföretaget"
- Nationellt och internationellt standardiseringsarbete
- Information till bransch och allmänhet
- Statistik över elolyckor
- Samverkan med myndigheter och organisationer.

Reformerad elsäkerhetslag 2017

Aktuella områden 2019-20

- Einstallationsföretag
- Anläggningsinnehavare och entreprenörer
- Företag från andra EU/EES länder (fortsätter in i 2020)
- Solel
- Översyn av ELSÄK-FS 2006:1

Einstallationsföretag

- Elsäkerhetslagen – Handbok för einstallationsföretag
 - Registrering
 - Auktoriserad installatör
 - Egenkontrollprogram
- ELSÄK-FS 2006:1
- Arbetsmiljölagen
 - Systematiskt arbetsmiljöarbete

Einstallationsföretag

Fortsättning utifrån tidigare tillsyn, slutsatser och analyser

Mål – säkra och rätt utförda anläggningar!

Hur fungerar Egenkontrollprogrammen (EKP)?

- Entreprenadföretag sköter sig rätt OK då de även fångas av andra regler
- En del är ofullständiga och efter mallar, inte efter verksamhetens behov
- Allvarligt om man inte kan sin verksamhet
- ”Multihantverkarna” är allvarligast, där föreligger stor risk när EKP saknas

Elnätsentreprenörer

Pågående projekt

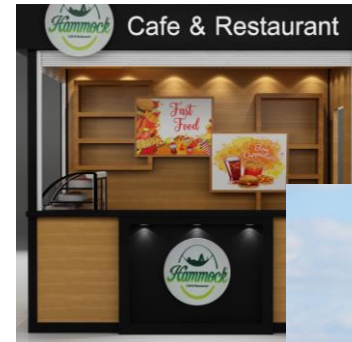
Mål – informationsutbyte som borgar för säkra och rätt utförda anläggningar!

Hur fungerar Egenkontrollprogrammen (EKP)?

- Entreprenadföretag saknar ibland EKP, men då kontrakt etc ställer krav fångas mycket upp den vägen
- Brister i användandet av EKP
- Informationsutbyte innehavare – entreprenör bristfälligt

Anläggningsinnehavare

- ELSÄK-FS 2008:1-3 gäller alla, från kiosk till kärnkraftverk
- Använd elinstallationsföretag
- Fortlöpande kontroll
- Särskild kontroll
- Elektriska Nämnden
- Handbok på gång

Solel

tillsyn av elinstallatör resp. innehavare

Mål – säkra och rätt utförda anläggningar samt innehavare som har dokumentation och gör sin kontroll!

- Hur fungerar Egenkontrollprogrammen (EKP)?
 - Ofullständiga och efter mallar, inte efter verksamhetens behov
 - I många fall används de inte
- Dålig koll på EMC (ej koll på omgivning)
- Dokumentation o varselmärkning saknas ofta
 - Anläggningen fungerar men är ej färdig

Ny energiteknik

elsäkerhet och EMC

- Småskalig produktion av solceller
- LED-armaturer
- Elfordonsladdning, elvägar
- Smarta elnät, DC-nät
- Energilagring, batterier

Elinstallatörer

- Drygt 44 700 auktoriserade elinstallatörer i registret
- 1 238 auktorisationsansökningar och 1004 blev beviljade (2018)
- 12 500 företag finns i registret
- 1656 nyregistreringar av elinstallationsföretag (2018)
- Ökad kvalitet på bedömning av sökande från andra länder

11 000 sökningar i
e-tjänsten
”Kolla elföretaget”
varje månad

Gemene man

- Grundläggande kunskap: även lågspänning ("hushållsström") är starkström
- Köp elprylar klokt
- Följ bruksanvisningar
- Anlita registrerat elinstallationsföretag
- Byt ut sliten utrustning
- Jordfelsbrytare
- Elbesiktiga ditt hus
- Läs mer på elsakerhetsverket.se

Budskap

Kopplasäkert.se

Vissa elprodukter kräver installation av elföretag

Kopplasäkert.se

Koppla el tryggt och säkert.

Kopplasäkert.se

Får jag koppla el själv?

Sök svaret snabbt och enkelt.

Kopplasäkert.se

En digital tjänst utvecklad av Elsäkerhetsverket för att bli tryggare och säkrare vid elinstallationer i hemmet. © ELSÄKERHETSVERKET

Kopplasäkert.se

Köp! Koppla?

Sök snabbt och enkelt om du får göra din elinstallation själv eller inte

Kopplasäkert.se

En digital tjänst utvecklad av Elsäkerhetsverket för att bli tryggare och säkrare vid elinstallationer i hemmet. © ELSÄKERHETSVERKET

Kopplasäkert.se

Kopplar du el själv? Säkert?

Sök snabbt och enkelt om du får göra din elinstallation själv eller inte

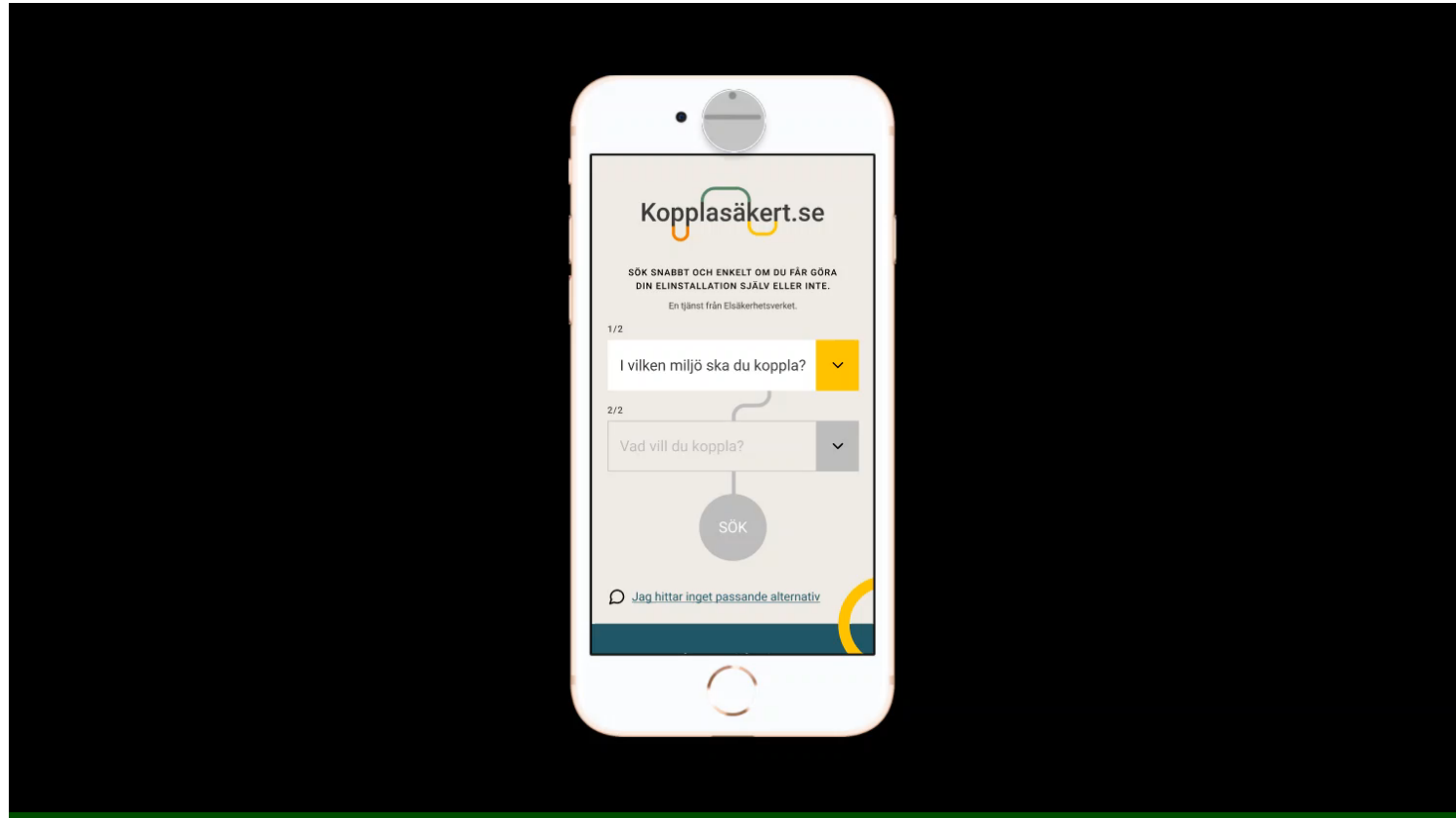
Kopplasäkert.se

En digital tjänst utvecklad av Elsäkerhetsverket för att bli tryggare och säkrare vid elinstallationer i hemmet. © ELSÄKERHETSVERKET

Exempel på budskap (och skyltning/affisch)

OBS! Innehållet är endast ett arbetsmaterial från Elsäkerhetsverket, ej för spridning externt

Koppla säkert

Vi behöver hjälpas åt

- för att förebygga skador på person och egendom orsakade av el
- med att bygga upp, upprätthålla och vidareutveckla en god säkerhetsnivå för elektriska anläggningar och elektrisk materiel
- och medverka till en tillfredsställande elektromagnetisk kompatibilitet – EMC
- genom att samverka med branschen, myndigheter och andra aktörer

